

Белорусский государственный университет

Филологический факультет

Кафедра русской литературы

«Социально-философская проблематика в прозе Э. Берджесса»

Лебёдко Янина Александровна

Руководитель: Шпаковский Игорь Иванович

РЕФЕРАТ

Структура и объем. Общий объем – 51 машинописная страница, список использованных источников включает 32 наименования.

Ключевые слова: антиутопия, жанровые особенности, концепция мира и человека, индивидуальная свобода, государственный контроль, дегуманизация, двойственность добра и зла, антигерой, Э. Берджесс.

Объект исследования – роман Энтони Берджесса «Заводной апельсин».

Предмет исследования – стилистические особенности и социально-философская проблематика прозы Э. Берджесса.

Цель исследования – выявить специфику постановки и решения социально-философских проблем прозы Энтони Берджесса, её антиутопического жанрового своеобразия и стилистических особенностей на примере романа «Заводной апельсин».

Методы исследования: историко-литературный, биографический, сравнительно-типологический, межкультурный с элементами компаративного подхода.

Актуальность и выбор темы обусловлены недостаточной изученностью данной проблемы в литературоведении.

Научная новизна заключается в выявлении специфики интерпретации концепции мира и человека у данного писателя.

Полученные результаты. Роман «Заводной апельсин» взвешивает ценности и опасности индивидуальной свободы и государственного контроля, анализируя, готов ли человек отказаться от свободы ради порядка или наоборот. В романе шокирующим образом изображено влияние антиутопического общества на индивида.

Практическая значимость. Материалы дипломной работы могут быть использованы в учебном процессе при подготовке рефератов и курсовых работ по зарубежной литературе XX в.

Дипломная работа написана самостоятельно.

РЕФЕРАТ

Структура і аб'єм. Агульна аб'єм - 51 машинаписна старонка, спісвыкарыстаных крыніц уключае 32 наймення.

Ключавыя словы: антыўтопія, жанравыя асаблівасці, канцэпцыя міру і чалавека, індывідуальная свабода, дзяржаўны кантроль, дэгуманізацыя, дваістасць дабра і зла, антыгерой, Э. Берджэс.

Аб'ект даследавання - раман Энтані Берджэса «Завадны апельсін».

Прадмет даследавання — стылістычныя асаблівасці і сацыяльна-філасофская праблема тэка прозы Э. Берджэса.

Мэта даследавання - выявіць спецыфіку пастаноўкі і вырашэння сацыяльна-філасофскіх праблем прозы Энтані Берджэса, яе антыўтапічнага жанравага свайго асаблівасці і стылістычных асаблівасцяў на прыклад тэка рамана «Завадны апельсін».

Метады даследавання: гісторыка-літаратурны, біяграфічны, параўнальна-тыпалагічны, кросскультурны з элементамі кампаратыўнага падыходу.

Актуальнасць і выбар тэмы абумоўлены недастатковай вывучанасцю дадзенай праблемы ў літаратуразнаўстве.

Навуковая навізна заключаецца ў выяўленні спецыфікі інтэрпрэтацыі канцэпцыі свету і чалавека ў дадзенага пісьменніка.

Атрыманыя вынікі. Раман «Завадны апельсін» узважае каштоўнасці і небяспекі індывідуальнай свабоды і дзяржаўнага кантролю, аналізуючы, ці гатовы чалавек дамовіцца ад свабоды дзяля парадку ці наадварот. У рамане шакавальным чынам малявана ўплыў антыўтапічнага грамадства на індывіда.

Практычная значнасць. Матэрыялы дыпломнай працы могуць быць выкарыстаны ў навучальным працэсе пры падрыхтоўцы рэфератаў і курсавых работ па замежнай літаратуры XX ст.

Дыпломная праца напісана самастойна.

ABSTRACT DIPLOMA

Structure and volume. Total volume - 51 typewritten pages, list of references includes 32 titles.

Keywords: dystopia, genre features, the concept of the world and man, individual freedom, state control, dehumanization, the duality of good and evil, antihero, A. Burgess.

The object of the research is Anthony Burgess's novel *A Clockwork Orange*.

The subject of the research is stylistic features and socio-philosophical problems of E. Burgess's prose.

The purpose of the study is to identify the specifics of setting and solving socio-philosophical problems of Anthony Burgess's prose, its dystopian genre originality and stylistic features on the example of the novel «*A Clockwork Orange*».

Research methods: historical-literary, biographical, comparative-typological, cross-cultural with elements of a comparative approach.

The relevance and choice of topics due to insufficient knowledge of this problem in literary criticism.

Scientific novelty consists in identifying the specifics of the interpretation of the concept of the world and man in this writer.

Results. The novel "*A Clockwork Orange*" weighs the values and dangers of individual freedom and state control, analyzing whether a person is ready to give up freedom for the sake of order or vice-versa. The novel shockingly depicts the influence of a dystopian society on the individual.

Practical significance. Thesis materials can be used in the educational process in the preparation of essays and term papers on foreign literature of the XX century.

Thesis was written independently.